

KENNISTAFEL EDUCATIEF PARTNERSCHAP

Samenwerken met ouders aan de taalontwikkeling van jonge kinderen

Martine van der Pluijm
Ilona van den Boogert
26 oktober 2023

PROGRAMMA

- Inleiding
- Thuis in Taal op school
- Thuis in Taal naar huis
- Praktijkervaringen

INLEIDING

INLEIDING

- Op **15-jarige** leeftijd leest **24%** van de Nederlandse jongeren niet op basisniveau
- Breuk in leesontwikkeling in **groep 6**: kinderen missen kennis over de wereld en mondelinge taal om goed te leren lezen

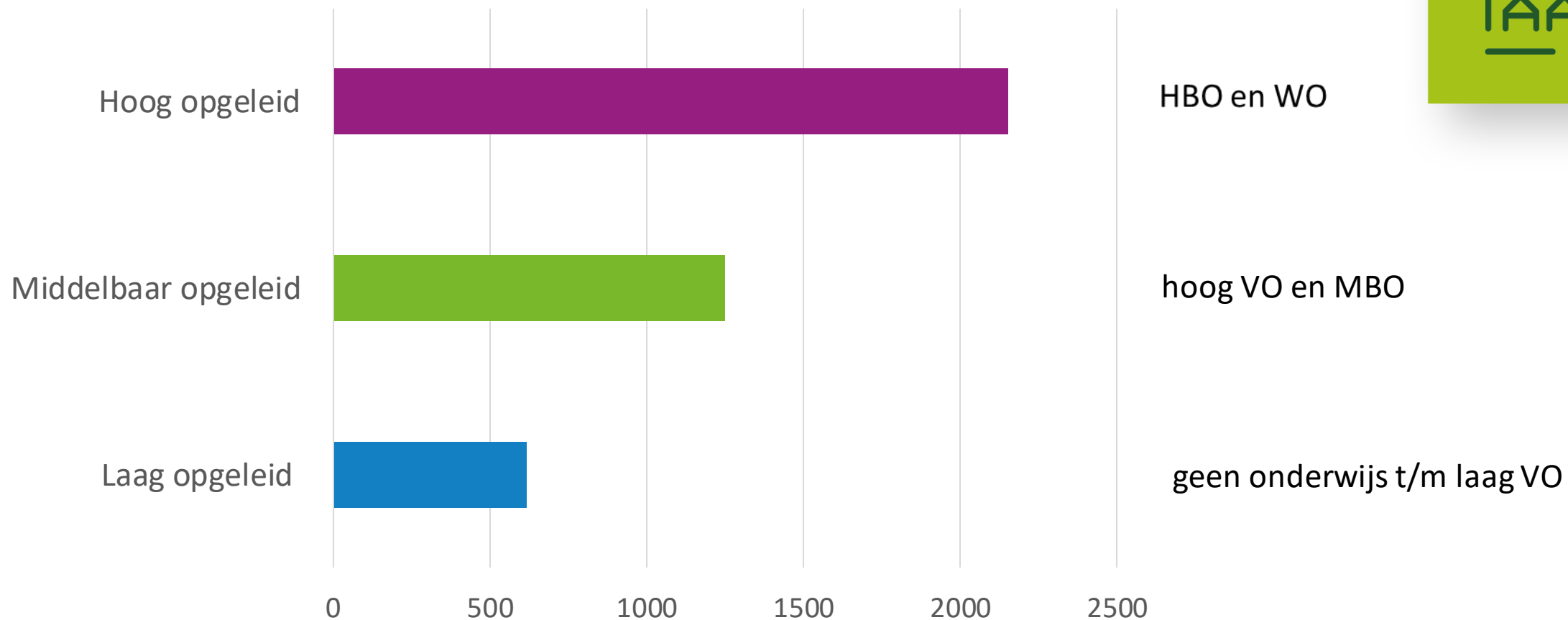
INLEIDING

Taalomgeving thuis van jonge kinderen bepaalt in sterke mate de ontwikkeling van taal en geletterdheid

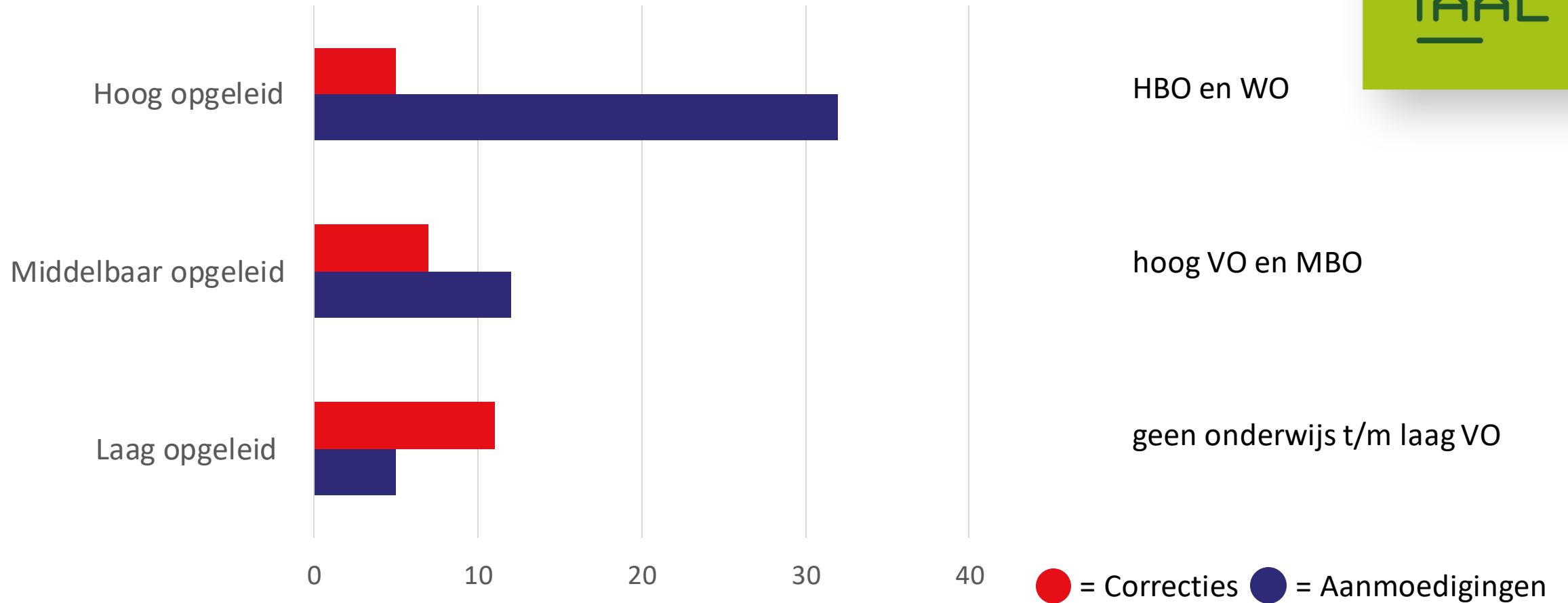
Kinderen van lager opgeleide ouders zijn in het nadeel ten opzichte van leeftijdgenoten met hoger opgeleide ouders (**kansenongelijkheid**)

AANTAL WOORDEN PER UUR IN GEZINNEN

Hart & Risley, 2003

CORRECTIES EN AANMOEDIGINGEN PER UUR

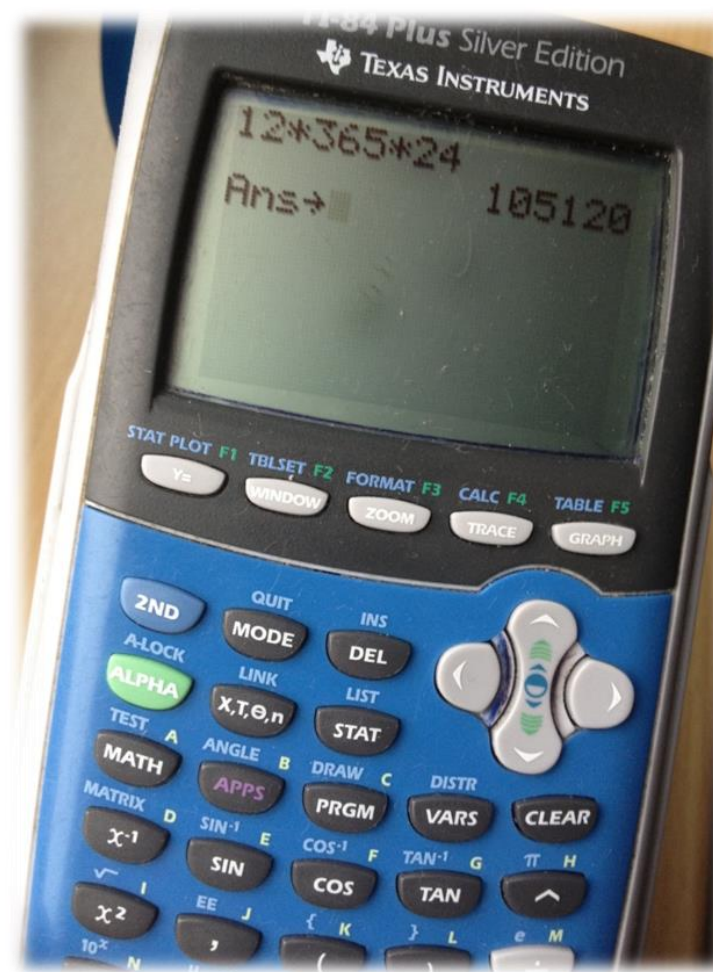
HBO en WO

hoog VO en MBO

geen onderwijs t/m laag VO

Hart & Risley, 2003

INLEIDING

INLEIDING

12 jaar x 365 dagen x 24 uur

105.120 uur

**7520
uur**

INLEIDING

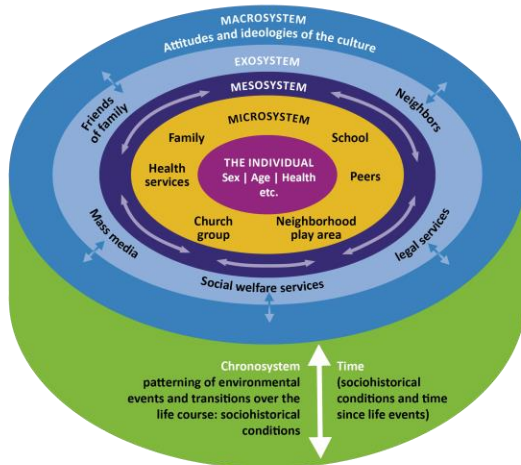

■ school ■ opvang ■ wijk ■ slaap ■ thuis

INLEIDING

- Kinderen ontwikkelen taal in interactie met de omgeving
- Het gezin, kinderopvang en school behoren tot leefwerelden die het meest invloedrijk zijn (microsysteem)
- Ook de verbinding tussen die leefmilieus is invloedrijk (mesosysteem)
- Juist als de verschillen groot zijn!

Weinig kennis over hoe leraren effectief kunnen samenwerken met lager opgeleide ouders ter ondersteuning van de taalontwikkeling van kinderen

THUIS IN TAAL

Ontwerp en evaluatie van een partnerschaps-programma voor leraren met lager opgeleide ouders ter ondersteuning van de taalontwikkeling van jonge kinderen

Martine van der Pluijm

Kenniscentrum
Talentontwikkeling

THUIS IN TAAL THUIS

THUIS IN TAAL THUIS

DRIE VOORWAARDEN VOOR TAASTIMULERENDE INTERACTIE

- Sensitieve ondersteuning
- Kwantiteit van taalgebruik
- Kwaliteit van taalgebruik

Inzetten van moedertaal

HET ONTWERP

Fase	Stap
Realiseer partnerschapsrelaties	1. Verken de taalomgeving thuis van kinderen
	2. Betrek ouders en collega's in procedures om partnerschappen aan te gaan ter ondersteuning van de taalontwikkeling van kinderen
	3. Bouw wederkerige relaties op met alle ouders
Implementeer interventie activiteiten	4. Organiseer wekelijks ouder-kind activiteiten in de klas, passend bij de behoeften en mogelijkheden van laagopgeleide ouders (met gebruik van Stap 1-3)
Stimuleer de taalontwikkeling	5. Stimuleer rolontwikkeling bij ouders
	6. Geef prioriteit aan het gebruik van taal
	7. Breid de taal van kinderen uit

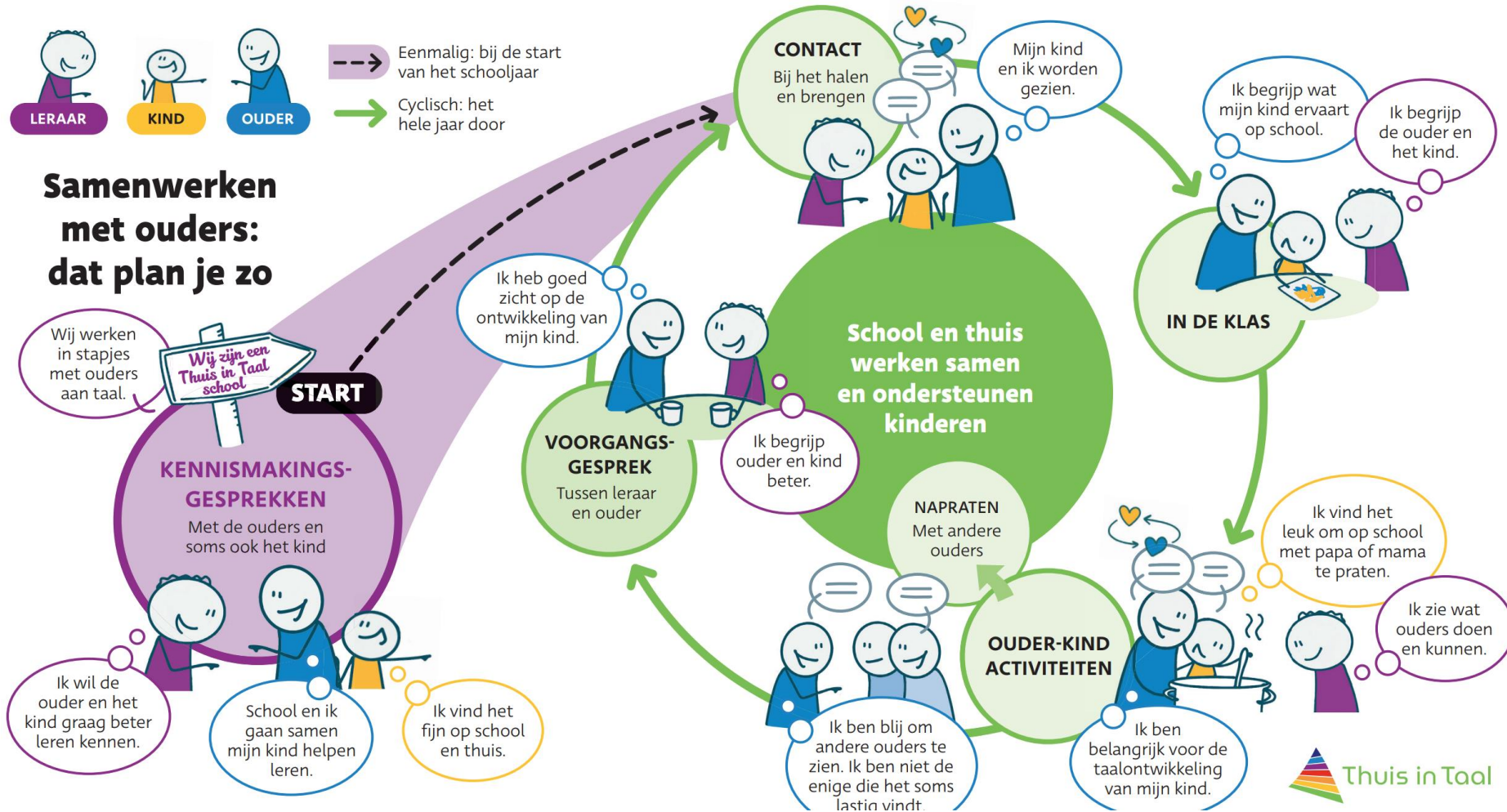
+

EEN VOORBEELD VAN OUDER-KIND ACTIVITEIT

SAMENWERKEN MET OUDERS

RESULTATEN

- Leraren kunnen deze aanpak goed leren toepassen en ervaren deze aanvulling als waardevol
- Groei deelname van ouders en verbale interactie tussen laagopgeleide ouders en kinderen tijdens ouder-kind activiteiten
- Groei van het aantal taalactiviteiten thuis bij laagstopgeleide ouders

VRAGEN

- Zet de interactie van school door naar thuis?
- In hoeverre verbetert de taalontwikkeling van kinderen?
- Generaliseerbaarheid?

**MAAT
WERK**

THUIS IN TAAL OP SCHOOL + NAAR HUIS

Fase	Stap
Realiseer partnerschapsrelaties	1. Verken de taalomgeving thuis van kinderen
	2. Betrek ouders en collega's in procedures om partnerschappen aan te gaan ter ondersteuning van de taalontwikkeling van kinderen
	3. Bouw wederkerige relaties op met alle ouders
Implementeer interventie activiteiten	4. Organiseer wekelijks ouder-kind activiteiten in de klas, passend bij de behoeften en mogelijkheden van laagopgeleide ouders (met gebruik van Stap 1-3)
Stimuleer de taalontwikkeling	5. Stimuleer rolontwikkeling bij ouders
	6. Geef prioriteit aan het gebruik van taal
	7. Breid de taal van kinderen uit

Fase	Stap
Realiseer partnerschapsrelaties	1. Verken de taalomgeving thuis van kinderen
	2. Betrek ouders en collega's in procedures om partnerschappen aan te gaan ter ondersteuning van de taalontwikkeling van kinderen
	3. Bouw wederkerige relaties op met alle ouders
Implementeer interventie activiteiten	4. Organiseer wekelijks ouder-kind activiteiten in de klas, passend bij de behoeften en mogelijkheden van laagopgeleide ouders (met gebruik van Stap 1-3)
Stimuleer de taalontwikkeling	5. Stimuleer rolontwikkeling bij ouders
	6. Geef prioriteit aan het gebruik van taal
	7. Breid de taal van kinderen uit

AAN DE SLAG

DE PRAKTIJK

Praktijk

SAMENWERKEN MET OUDERS

- Inloop organiseren waarin een ouder-kind activiteit wordt gedaan waarin de interactie centraal staat.
- Werken met checklists en een gereedschapskist met thema's en activiteiten
- Coachen van ouders; faciliteren en voordoen-samendoen-zelf doen.

CHECKLIST STAP 1

Checklist THUIS IN TAAL

Achtergrond ouders

Nr	Inittalen kind	Van dit kind was een ouder ¹ aanwezig	(Met) de ouder van dit kind			Bij dit kind		Van deze ouders weet ik in verband met de taalomgeving thuis				
		bij het laatste oudergesprek	neemt makkelijk contact met mij op	neem ik makkelijk contact op	werk ik goed samen in de begeleiding van het kind	heb ik vertrouwen dat ouders thuis voldoende sensitieve interacties aangaan en kwantiteit en kwaliteit van taal bieden?	schat ik in dat ouders ondersteuning kunnen gebruiken om thuis een taalrijke omgeving te bieden	het opleidingsniveau van ouders ²	of er signalen zijn van laaggeletterdheid ³	of ouders de Nederlandse taal spreken	de samen-stelling van het gezin ⁴	of er signalen zijn van armoede ⁵
1		(ja/nee, noteer wie)	(ja/nee)	(ja/nee)	(ja/nee)	(ja/nee/twijfel)	(ja/nee/twijfel)		(ja/nee/twijfel)	(ja/nee, noteer de thuistaal indien thuis een andere taal wordt gesproken dan Nederlands)		(ja/nee/twijfel)
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												

¹ Een ouder of andere volwassene.

² Zie voor aandachtspunten de checklist 'rol van ouder tijdens ouder-kind interactie'.

³ Noteer hier het opleidingsniveau van ouders: geen basisschool, basisschool, voortgezet onderwijs (wees specifiek: speciaal onderwijs/vmbo/mavo/havo/vwo), mbo (wees specifiek: niveau 1/2/3/4), hbo of universiteit).

⁴ Let op: wanneer iemand niet kan lezen en schrijven in het Nederlands, maar wel in de moedertaal, is diegene niet laaggeletterd. Vul 'ja' in bij één of meerdere signalen, zoals: ouder heeft zichtbaar moeite met lezen en schrijven in het Nederlands en in de moedertaal, ouder heeft verteld over moeite met lezen en schrijven, etc.

⁵ Noteer bijzonderheden, zoals eenoudergezin, aantal broertjes/zusjes, eventuele grootouders aanwezig in huis, etc.

⁶ Vul 'ja' in bij één of meerdere signalen, zoals: kind wordt afgemeld bij activiteit die geld kost, kind heeft weinig speelgoed, kind draagt weinig of versleten kleding, ouders geven aan geldproblemen te hebben, etc. Raadpleeg voor meer informatie de signaleringslijst armoede op school (p. 62/63 van de handreiking 'Omgaan met armoede op scholen': <https://www.yumpu.com/nl/document/read/63073894/handreiking-omgaan-met-armoede-op-scholen>).

INZICHT KRIJGEN IN DE THUISOMGEVING

KEN DE TAALOMGEVING THUIS

WAT ZOU JE WILLEN/MOETEN WETEN OVER DE TAALOMGEVING THUIS?
WAAROVER KAN JE MET OUDERS HET GESPREK AANGAAN?

Deze lijst is niet bedoeld als vragen- of invullijst. Het is bedoeld als inspiratie en is wellicht niet volledig.

Wie woont samen met het kind? Wie is het meest met het kind samen? Is er nog iemand anders die vaak voor het kind zorgt?

Welke taal/talen spreekt ieder met het kind?

Spreekt deze persoon nog meer talen? Wat is de moedertaal?

Wat is opleidingsniveau?

Wat is het spreek/lees/schrijf niveau van de moedertaal? (onvoldoende, matig, voldoende, goed)

Wat is het spreek/lees/schrijf niveau van de andere talen? ()

Is er sprake van een taalrijke omgeving thuis? Welke activiteiten doen bovengenoemde personen met het kind?

- verhalen vertellen
- zingen
- rjmen
- voorlezen
- spelen/spelletjes en daarbij praten
- praten tijdens dagelijkse routines in huis (koken, eten, opstaan, tv kijken, naar bed gaan etc)
- op pad gaan en daarbij praten (boodschappen, wandelen, op weg naar school etc)

Is er sprake van een geletterde omgeving thuis? Welke materialen zijn er in huis?

- boeken (en/of lid van de bibliotheek)
- kranten
- tijdschriften
- pen & papier
- spelletjes/speelgoed

Welke ervaring, kennis en opvattingen hebben de opvoeders van het kind?

- positieve/negatieve ervaring omtrent de eigen taalontwikkeling, meertalig opvoeden en opgroeien, naar school gaan, lezen & schrijven
- opvattingen over rol school en ouder - taalontwikkeling - meertaligheid
- kennis over taalontwikkeling en de betekenis van taal
- kennis over meertalig opvoeden & opgroeien; strategieën 1 taal, OPOL, OSOL, mixen
- bewustzijn eigen handelen/eigen invloed en keuzes mbt taalstrategieën

CHECKLIST STAP 4

Checklist THUIS IN TAAL

Ouder-kind activiteit (pagina 1 van 2)

Vorbereitung Activiteit	Ik bereid een activiteit voor die laagdrempelig en gemakkelijk uitvoerbaar is voor de ouder.	Check
	aansluit bij de leefwereld van ouder en kind. uitnodigt tot interactie tussen ouder en kind. geen schrift bevat.	
Regie door de begeleider	Tijdens de activiteit	Check
	nodig ik ouder en kind persoonlijk uit voor deelname aan de activiteit.	
	leg ik het doel uit van de activiteit.	
	vraag ik welke ervaringen ouder en kind hebben met de activiteit.	
	stimuleer ik de ouder de activiteit uit te voeren met respect voor zijn/haar deskundigheid als ouder.	
	spreek ik positief over ouder en kind.	
	stimuleer ik plezier tussen ouder en kind.	
	geef ik het kind de hoofdrol.	
	ben ik een rolmodel zodat ouder en kind weten wat zij moeten doen.	
	de begeleider bekrachtigt ouder en kind.	
	geef ik gesprekstips die passen bij alledaagse situaties en de leefwereld thuis.	
	vraag ik ouder en kind naar hun ervaringen met ouder-kind activiteiten die zij zelf thuis hebben gedaan.	
Aandacht voor laaggeletterde/ laagopgeleide en/of anderstalige ouders	stel ik de ouder op zijn/haar gemak.	
	praat ik in eenvoudige taal.	
	geef ik uitleg door mee te doen met ouder en kind en met kleine stapjes uitleg voor te doen.	
Rol-stimulering	stimuleer ik anderstalige ouders met hun kind te spreken in de taal die zij het beste beheersen.	
	leg ik uit waarom de samenwerking tussen ouders en school belangrijk is.	
	leg ik uit waarom de rol van ouders belangrijk is voor de taalontwikkeling van hun kind.	
	leg ik uit waarom taalstimulering thuis belangrijk is.	
	help ik de ouder het kind de regie te geven in het gesprek.	
	ben ik rolmodel en doe ik voor hoe de ouder in een gesprek aan kan sluiten bij de beleving van het kind.	
	stimuleer ik dat ouder en kind beurtten wisselen tijdens het gesprek.	
	laat ik de ouder ervaringen opdoen met gesprekken met het kind die aansluiten bij de beleving van het kind.	

Checklist THUIS IN TAAL

Ouder-kind activiteit (pagina 2 van 2)

Taal prioriteit geven	leg ik uit dat samen praten belangrijker is dan het resultaat van de activiteit.	
	stimuleer ik de ouder positieve feedback te geven aan het kind.	
	ben ik rolmodel en doe ik voor hoe de ouder woorden kan benoemen zodat het kind aanknopingspunten krijgt om te praten.	
	ben ik rolmodel en doet voor hoe de ouder (open) vragen kan stellen die het kind aanzetten tot denken en praten.	
Taal uitbreiden	ben ik rolmodel en doe ik voor hoe de ouder vragen kan stellen om de activiteit zoveel mogelijk door het kind te laten uitvoeren (scaffolding).	
	laat ik ouder en kind ervaringen opdoen waarbij zij de activiteit zoveel mogelijk zelf uitvoeren.	
	leg ik uit dat het gebruik van veel woorden en het praten buiten het hier en nu de taal van het kind versterkt.	
	ben ik rolmodel en doe ik voor hoe de ouder meer woorden in een zin kan gebruiken.	
	ben ik rolmodel en doe ik voor hoe de ouder met het kind buiten het hier en nu kan praten.	
	laat ik ouder en kind ervaringen opdoen met het gebruik van meer woorden in een zin en het praten buiten het hier en nu.	
	Na afloop van de activiteit	Check
	bespreek ik met ouder en kind de opgedane ervaringen met de uitgevoerde activiteit	
	geef ik ouders inzicht in hoe het kind thuis spelenderwijs leert, passend bij de informele thuissituatie.	

CHECKLIST (OBSERVATIE VOOR STAP 5-6-7)

Checklist THUIS IN TAAL

Rol van ouder tijdens ouder-kind interactie

Aandachtspunten	Ja	Twijfel	Nee	
Sensitieve responsiviteit	De ouder creëert kansen voor het kind om initiatief te nemen (autonomie stimuleren).			
	De ouder reageert responsief op signalen van het kind, passend bij de behoeften van het kind.			
	De ouder laat warm gedrag zien om het initiatief van het kind te ondersteunen (enthousiasme, vriendelijke gelaatsuitdrukking, etc.).			
	De ouder laat positief affectief gedrag zien (kind aanraken, liefkozen, etc.).			
	De ouder gaat interactie aan die aansluit bij de focus van het kind.			
	De ouder sluit aan bij initiatief van het kind en ondersteunt waar dit nodig is door bijv. helpende vragen te stellen zonder de activiteit over te nemen (tegenwoordig).			
De ouder moedigt het kind verbaal aan ('goed zo', 'dat kun jij wel', etc.).				
Notities				
Kwantiteit van taal	De ouder gebruikt taal om de omgeving te beschrijven of eigen gedrag of gedrag van het kind te benoemen.			
	De ouder gebruikt gebaren om de omgeving te beschrijven of eigen gedrag of gedrag van het kind te benoemen.			
	De ouder gebruikt meerdere woorden in een zin.			
	De ouder wisselt beurtjes met het kind.			
	De ouder stelt vragen aan het kind om het kind te stimuleren actief in het gesprek deel te nemen.			
Notities				
Kwaliteit van taal	De ouder gebruikt moeilijke woorden.			
	De ouder doet voor hoe het kind meer woorden in een zin kan gebruiken (zin verlengen).			
	De ouder praat met het kind over situaties in het hier en nu.			
	De ouder praat met het kind over situaties buiten het hier en nu.			
De ouder stelt het kind gericht vragen om het gebruik van meer woorden in een zin en het praten buiten het hier en nu te stimuleren.				
Notities				

GEREEDSCHAPSKIST

Activiteiten bij thema 1: Mijn familie

- 1. Trrring! Wie belt er bij ons aan?**
Rollenspel (rolstimulering)
- 2. Aan wie denk ik?**
Raadspel (rolstimulering)
- 3. Wie is mijn familie?**
Samen praten over familiefoto's
(taal prioriteit geven)
- 4. Hoe ziet mijn familie eruit?**
Samen praten over familie (taal uitbreiden)
- 5. Waar woont mijn familie?**
Samen praten over familie (taal uitbreiden)
- 6. Samen praten over een boek**
Samen praten over een boek met het thema *Mijn familie* (verbinding met schrift)

Liever een andere activiteit?

Je kunt ook zelf een activiteit ontwerpen die uitgaat van de principes van rolstimulering, taal prioriteit geven en/of taal uitbreiden.

VOEREN VAN TAALDENKGESPREKKEN

Ja, ik spreek Nederlands!

amsteltaal

eduseries

Voorbeelden van krachtige kwesties

Krachtige kwesties zijn er in allerlei variaties. Van serieus tot grappig. Van alledaags tot schools. Van fantasie tot realiteit. Hieronder een aantal voorbeelden:

- Je bent jarig. Je hebt een mooie schaal met fruitspiesjes mee om uit te delen. Net voordat je bij school bent, struikel je. Jij valt, en de schaal ook. Alle stokjes met fruit liggen op de grond. Wat nu?
- Stel, jij bent de burgemeester van [jullie woonplaats]. Waar zou je geld aan besteden?
- Alle muren in de school moeten geschilderd worden. De schilder kan niet in de schoolvakantie komen. Hij kan alleen volgende week, op een schooldag...
- Stel je voor: je gaat straks naar de wc. Je loopt in de gang en dan komt er ineens een olifant aan...
- Je buurvrouw heeft een hond. Soms mag jij hem uitlaten. Vandaag ga je met de hond naar het bos. Hij wil graag spelen, dus je maakt zijn riem los. Even later zie je hem opeens niet meer...
- Stel je voor: het gaat vanavond sneeuwen. En niet een beetje, maar heel erg. En het blijft dagen sneeuwen...
- In de buurt werken werklui aan de elektriciteitsleiding. Stel: er gaat iets fout en de elektriciteit (in de school, in je huis, in de buurt) valt uit. Wat dan?
- Stel je voor: op een druk kruispunt, midden in de stad, vallen opeens de verkeerslichten uit...
- Je wint een prijs: je mag op vakantie naar een onbewoond eiland! Er is daar helemaal niets. Je mag één koffer meenemen.
- Boris en Nina komen uit XXX. Ze zijn al zes jaar in Nederland en gaan hier ook naar school. Nu zegt de minister dat ze niet langer mogen blijven. Ze moeten terug naar XXXX. Wat nu?
- Het klimaat op aarde verandert: de aarde wordt steeds warmer. Het ijs op de Noord- en de Zuidpool is aan het smelten. Daardoor komt het water in de zee steeds hoger te staan. En Nederland ligt heel laag...
- Op sommige plekken op de wereld leven beren in het bos. Als het 's winters koud wordt, houden ze een winterslaap. Dat duurt meestal tot april. Maar nu is het in februari al een hele week heel lekker warm. En er is één beer wakker geworden: hij kruipt zijn hol uit.

💡 Tip: gebruik afbeeldingen om de introductie van de kwestie te ondersteunen.

Je kunt natuurlijk ook een van de praktijkvoorbeelden gebruiken van de website www.lowan/taaldenkgesprekken:

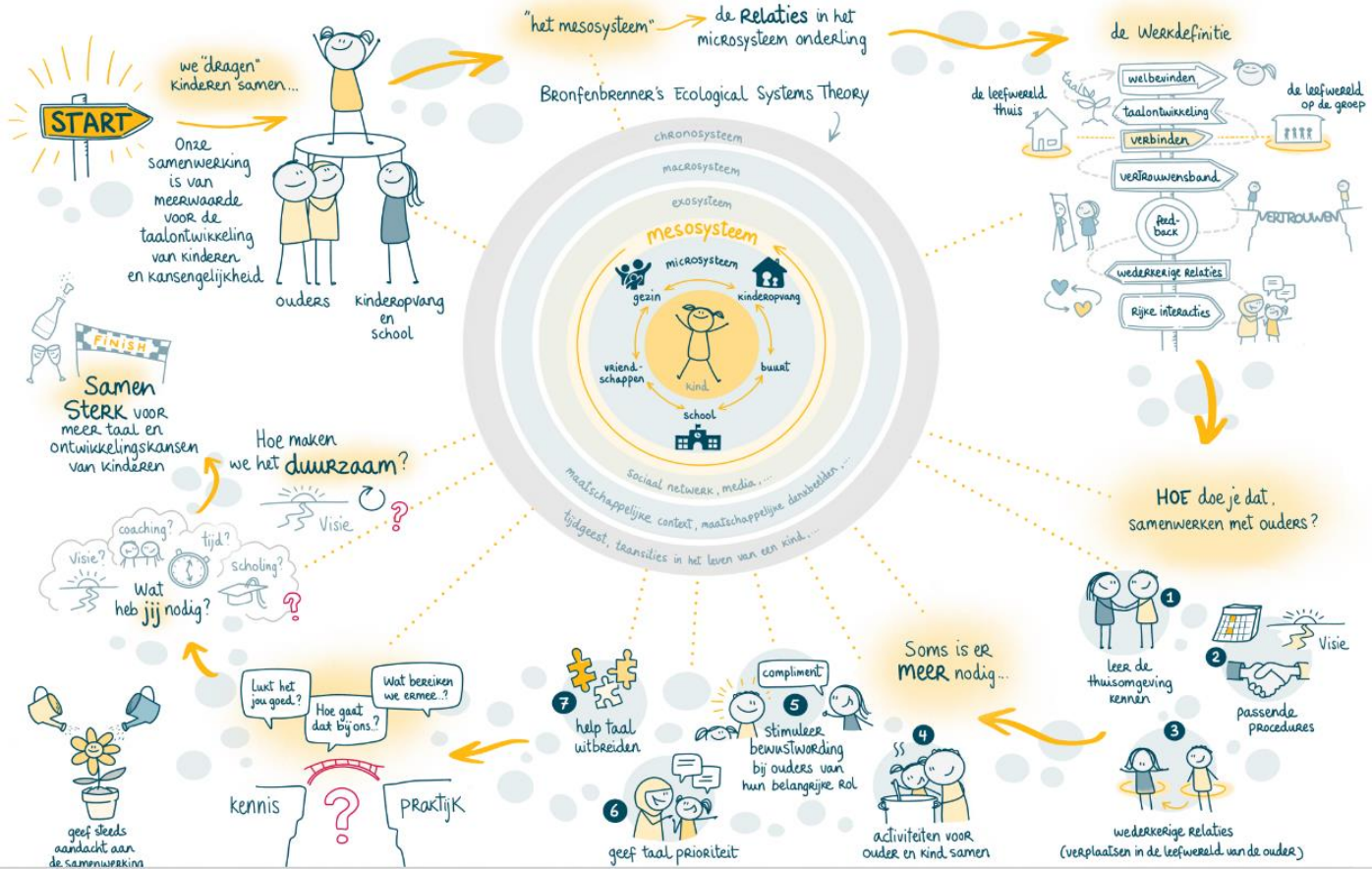
- Je komt thuis van buitenspelen. De deur is dicht en er doet niemand open...
- Er is een tijger ontsnapt uit de dierentuin, en hij loopt in de buurt van de school!
- Je hebt je been gebroken. In het ziekenhuis heb je gips gekregen. Nu kom je thuis, maar je kunt niet lopen...
- Je viert je verjaardag in het park. Je hebt van alles gekocht en gemaakt, maar bent vergeten om naar het weerbericht te kijken. Vlak voordat de gasten komen, begint het te regenen...

VISIE ONTWIKKELING

Thuis in Taal

SAMENWERKEN MET OUDERS AAN EEN TAALRIJKE OMGEVING

Wegwijzer THUIS IN TAAL			
Hoe de zeven stappen in praktijk te brengen			
WAT VOOR EEN STAP IS DIT?	WELKE INTERVENTIES ZIJN HET?	WAT DOE JE HERMEET?	WAT LEVERT DEZE STAP OP?
1. LEER DE THUISOMGEVING KENNEN De leerkracht maakt kennis met de thuisomgeving van de ouders. Dit kan bijvoorbeeld door een huisbezoek of een gesprek met de ouders over hun leefwereld.	• Het gesprek met de ouders over hun leefwereld. • Het gesprek met de ouders over hun taalgebruik. • Het gesprek met de ouders over hun taalontwikkeling.	• Het gesprek met de ouders over hun leefwereld. • Het gesprek met de ouders over hun taalgebruik. • Het gesprek met de ouders over hun taalontwikkeling.	• Het leerkracht krijgt inzicht in de leefwereld van de ouders. • Het leerkracht krijgt inzicht in de taalgebruik van de ouders. • Het leerkracht krijgt inzicht in de taalontwikkeling van de ouders.
2. PASSENDE PROCEDURES De leerkracht maakt samen met de ouders een plan voor de samenwerking. Dit kan bijvoorbeeld door een afspraak te maken over de frequentie van de samenwerking.	• Het gesprek met de ouders over de samenwerking. • Het gesprek met de ouders over de frequentie van de samenwerking. • Het gesprek met de ouders over de inhoud van de samenwerking.	• Het gesprek met de ouders over de samenwerking. • Het gesprek met de ouders over de frequentie van de samenwerking. • Het gesprek met de ouders over de inhoud van de samenwerking.	• Het leerkracht en de ouders hebben een plan voor de samenwerking. • Het leerkracht en de ouders hebben een afspraak over de frequentie van de samenwerking. • Het leerkracht en de ouders hebben een afspraak over de inhoud van de samenwerking.
3. WEDERZIJDE RELATIES (VERPLAATSEN IN DE LEEFWERELD VAN DE OUDER) De leerkracht maakt samen met de ouders een plan voor de samenwerking. Dit kan bijvoorbeeld door een afspraak te maken over de frequentie van de samenwerking.	• Het gesprek met de ouders over de samenwerking. • Het gesprek met de ouders over de frequentie van de samenwerking. • Het gesprek met de ouders over de inhoud van de samenwerking.	• Het gesprek met de ouders over de samenwerking. • Het gesprek met de ouders over de frequentie van de samenwerking. • Het gesprek met de ouders over de inhoud van de samenwerking.	• Het leerkracht en de ouders hebben een plan voor de samenwerking. • Het leerkracht en de ouders hebben een afspraak over de frequentie van de samenwerking. • Het leerkracht en de ouders hebben een afspraak over de inhoud van de samenwerking.
4. ACTIVITEITEN VOOR OUDER EN KIND SAMEN De leerkracht maakt samen met de ouders een plan voor de samenwerking. Dit kan bijvoorbeeld door een afspraak te maken over de frequentie van de samenwerking.	• Het gesprek met de ouders over de samenwerking. • Het gesprek met de ouders over de frequentie van de samenwerking. • Het gesprek met de ouders over de inhoud van de samenwerking.	• Het gesprek met de ouders over de samenwerking. • Het gesprek met de ouders over de frequentie van de samenwerking. • Het gesprek met de ouders over de inhoud van de samenwerking.	• Het leerkracht en de ouders hebben een plan voor de samenwerking. • Het leerkracht en de ouders hebben een afspraak over de frequentie van de samenwerking. • Het leerkracht en de ouders hebben een afspraak over de inhoud van de samenwerking.
5. STIMULEER BEWUSTWORDING BIJ OUDERS VAN HUN BELANGRIJKE ROL De leerkracht maakt samen met de ouders een plan voor de samenwerking. Dit kan bijvoorbeeld door een afspraak te maken over de frequentie van de samenwerking.	• Het gesprek met de ouders over de samenwerking. • Het gesprek met de ouders over de frequentie van de samenwerking. • Het gesprek met de ouders over de inhoud van de samenwerking.	• Het gesprek met de ouders over de samenwerking. • Het gesprek met de ouders over de frequentie van de samenwerking. • Het gesprek met de ouders over de inhoud van de samenwerking.	• Het leerkracht en de ouders hebben een plan voor de samenwerking. • Het leerkracht en de ouders hebben een afspraak over de frequentie van de samenwerking. • Het leerkracht en de ouders hebben een afspraak over de inhoud van de samenwerking.
6. GEF TAAL PRIORITEIT De leerkracht maakt samen met de ouders een plan voor de samenwerking. Dit kan bijvoorbeeld door een afspraak te maken over de frequentie van de samenwerking.	• Het gesprek met de ouders over de samenwerking. • Het gesprek met de ouders over de frequentie van de samenwerking. • Het gesprek met de ouders over de inhoud van de samenwerking.	• Het gesprek met de ouders over de samenwerking. • Het gesprek met de ouders over de frequentie van de samenwerking. • Het gesprek met de ouders over de inhoud van de samenwerking.	• Het leerkracht en de ouders hebben een plan voor de samenwerking. • Het leerkracht en de ouders hebben een afspraak over de frequentie van de samenwerking. • Het leerkracht en de ouders hebben een afspraak over de inhoud van de samenwerking.
7. HELP TAAL UITBREIDEN De leerkracht maakt samen met de ouders een plan voor de samenwerking. Dit kan bijvoorbeeld door een afspraak te maken over de frequentie van de samenwerking.	• Het gesprek met de ouders over de samenwerking. • Het gesprek met de ouders over de frequentie van de samenwerking. • Het gesprek met de ouders over de inhoud van de samenwerking.	• Het gesprek met de ouders over de samenwerking. • Het gesprek met de ouders over de frequentie van de samenwerking. • Het gesprek met de ouders over de inhoud van de samenwerking.	• Het leerkracht en de ouders hebben een plan voor de samenwerking. • Het leerkracht en de ouders hebben een afspraak over de frequentie van de samenwerking. • Het leerkracht en de ouders hebben een afspraak over de inhoud van de samenwerking.

IN GESPREK

In gesprek

IN GESPREK OVER SAMENWERKEN MET OUDERS

- Waar staat jouw school met betrekking tot educatief partnerschap/samenwerken met ouders en wat gaat er goed en hoe komt dat en wat gaat er minder goed en hoe komt dat?
- Waar willen we op onze school naar toe met betrekking tot educatief partnerschap/samenwerken met ouders, waarom willen we daar naar toe en wat hebben we nodig om daar te komen?

MEER WETEN?

Kijk op de persoonlijke pagina van [Martine](#) voor het onderzoek en andere informatie

MEER WETEN?

M.s.van.der.pluijm@hr.nl

M.s.van.der.pluijm@hr.nl

msvtaal@gmail.com